

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

NÁZEV: VZTAH TEORIE MYSLI A ÚROVNĚ JAZYKOVÝCH SCHOPNOSTÍ U PŘEDŠKOLNÍCH DĚTÍ

AUTOR/KA: Tereza Cajthamlová

Diplomová práce Terezy Cajthamlové se zabývá tématem teorie mysli, jejího vývoje a možného vztahu s vývojem jazykových schopností u předškolních dětí. Práce byla iniciována zájmem autorky o dané téma, což je patrné z celé práce i průběhu jejího zpracování. Tereza byla v rámci konzultací s vedoucí vždy velmi dobře připravená, pracovala samostatně, ale byla zároveň schopna přiměřeně reagovat na podněty vedoucí práce. I když je teorie mysli u české odborné veřejnosti poměrně známým tématem, odborných prací na dané téma nalezneme jen několik, práci můžeme tedy hodnotit jako originální a přínosnou.

V teoretické části studentka odvedla velmi dobrou rešeršní práci a vytvořila pro čtenáře základ pro porozumění danému tématu. Ráda bych vypíchlá především část týkající teorie mysli a jejího měření. V ní podala ucelený přehled tématu, jeho vývoje a nástrojů, které můžeme ke sledování vývoje teorie použít. Dá se konstatovat, že s takto komplexním pojetím se v českých textech nesetkáme. Zároveň prokázala dobrou úroveň kritické analýzy teoretických zdrojů, více než odpovídající danému stupni akademické práce.

Popis metodologie a průběhu výzkumu je přehledný, čtivý, dobře popisuje práci autorky v průběhu výzkumného šetření. To proběhlo celkem u 55 dětí ve dvou věkových kategoriích, mladší skupina (3 roky a 6 měsíců) a starší skupina (4 roky a 6 měsíců). Dětem byly zadávány 2 testy teorie mysli a vybrané testy z Diagnostiky jazykového vývoje (Seidlová Málková & Smolík, 2014). Výběr jazykových testů pro potřeby výzkumu byl konzultován s doc. Seidlovou Málkovou.

Pro dosažení cíle výzkumu si autorka stanovila tři základní hypotézy, přičemž třetí hypotézu: "Mezi výsledky v úkolech zaměřených na jazykové schopnosti a výsledky v úkolech testujících teorii mysli existuje statisticky významný vztah." ještě rozdělila na dvě dílčí pro každou ze sledovaných skupin. Získaná data jsou pak přiměřeně popsána a interpretována.

Závěry studie ukazují, že existuje určitý vztah mezi jazykovými schopnostmi a teorií mysli, nicméně nebyla shledána statisticky významná korelace u sledovaných kritérií, výraznější vztah byl detekován pouze mezi subtestem Posuzování gramatičnosti u starší skupiny. Vysoce hodnotím to, že se autorka s daným závěrem nespokojila, ale diskutuje limity svých výsledků a zdůrazňuje, že při

zařazení alternativních testů jazykového vývoje by mohly být výsledky odlišné. Určitě by bylo přínosné v budoucnu provést obdobné výzkumné šetření se zařazením komplexní diagnostiky jazykového vývoje.

S průběhem zpracovávání diplomové práce i její výslednou podobou jsem spokojena, neshledala jsem větší formální ani obsahové nedostatky, proto ji doporučuji k obhajobě.

Námět k obhajobě: Teorie mysli je poměrně známý fenomén, ale v českém prostředí se jím zabývá jen málo autorů a testy teorie mysli jsou využívány výhradně u dětí s poruchou autistického spektra. Čím si to studentka vysvětluje a jaký význam vidí ve sledování vývoje teorie mysli u běžné populace?

Dne 2. 9. 2019

PhDr. Hana Sotáková